

NR 4 • JAARGANG 4 • SEPTEMBER 2010 WWW.PRIMA-ONLINE.NL

Prima

KO
KINDEROPVANG
EDG
ERF DOEL EN WAARDEN

HÉT VAKBLAD VOOR ALLE PROFESSIONALS IN DE KINDEROPVANG

Dansen en muziek maken

Leuk én leerzaam!

Verkiezing
Vestigingshoofd
van het Jaar
Nomineer nu!

Nieuwe kijk op pedagogiek
Over Reggio, Pikler en Montessori

'Mijn ideale werkdag...'
Hoe ziet jouw Dag van de Leidster eruit?

De beeldende taal

Yvonne Dingjan geeft sinds 1997 peuterdans op kinderdagverblijven.

Daarnaast heeft zij de opleiding Peuterdansdocente ontwikkeld. Aan Prima KO vertelt zij wat de toegevoegde waarde is van deze vorm van dansonderwijs voor kinderdagverblijven.

Al sinds mijn vijftiende ben ik actief bezig met dansen', vertelt Yvonne Dingjan. 'Ik ben begonnen met jazzballet en later Afrikaanse dans. Daar ben ik tijdens mijn studie aan de kunstacademie in Parijs mee in aanraking gekomen. Het mooie van Afrikaanse dans is dat je niet hoeft te tellen, maar goed moet luisteren naar de muziek en hoort wanneer de dans verandert. Maar bovenal spreekt mij het verhalende aspect aan: de bewegingen staan ergens voor. Dat vind je terug in peuterdans. We dansen een verhaal.'

Veilig voelen

Essentieel bij de danslessen is dat kinderen zich veilig genoeg voelen om zich te kunnen uiten. Vandaar dat Yvonne er bewust voor kiest

om les te geven op de groep zelf en niet in bijvoorbeeld een buurthuis met ouders erbij. Er zijn dan teveel onbekende factoren, zoals de ruimte, onbekende kinderen en teveel grote mensen, wat angst en onveiligheid oproept. 'Kinderen gedragen zich vaak anders als hun ouders erbij zijn. Op het kinderdagverblijf is een duidelijke dagindeling en de kinderen kennen elkaar en de groepsruimte heel goed. Bovendien zijn de vertrouwde gezichten van de vaste pedagogisch medewerkers aanwezig. Als ik les geef wil ik namelijk dat de pedagogisch medewerkers erbij zijn om mij te ondersteunen. Het enige onbekende onderdeel ben ik zelf en daar wennen ze vrij snel aan!' Het grote voordeel aan werken op een kinderdagverblijf zijn de kleine groepen, vindt de docente. Hierdoor kan zij voldoende aandacht besteden aan alle kinderen. De lessen hebben een vaste opbouw en de docente begint met een warming-up. De peuters klappen eerst hun naam: een

goed kennismakingsspelletje en taaloefening. Vervolgens maken de kinderen op een speelse manier een reis langs alle lichaamsdelen en bewegen deze afzonderlijk. Dit is een terugkerend ritueel dat elke les in dezelfde volgorde wordt gedaan.

'Kinderen zitten nog vol verwondering en de wereld is een groot magisch gebeuren'

Fantasie

'Structuur is heel belangrijk tijdens de les', legt Yvonne uit. 'Natuurlijk ontkom je er niet aan dat er een zekere mate van chaos in de lessen zit. Peuters zijn nou eenmaal energieke wezens. De kunst is echter enerzijds kinderen de ruimte geven om hun fantasie de vrije loop te laten in woord en beweging en anderzijds het dansverhaal te volgen.'

van peuters

In de praktijk blijkt dit vaak een struikelblok voor cursisten die de opleiding Peuterdansdocente bij Yvonne volgen. 'Cursisten leer ik op een andere manier kijken, net als de peuters doen, met veel fantasie. Peuters maken namelijk door hun beperkte ervaringen en woordenschat allerlei associaties waarvan wij volwassenen ons wel eens afvragen hoe zij erbij komen. Ze maken hele grote sprongen in hun fantasie. Mijn lesmethode heet niet voor niets 'Peuterdans, Fantasie in beweging'.'

Appels

Het bijzondere aan peuterdans is volgens Yvonne dat deze vorm van dansonderwijs kinderen op veel gebieden in hun ontwikkeling stimuleert. Beweging staat uiteraard centraal tijdens de lessen, maar door het gebruik van uiteenlopende muziek, attributen en de herhaling van een dansverhaal worden kinderen op verschillende niveaus aangesproken. Tijdens de danslessen wordt de abstracte taal van volwassenen omgezet in beeldende taal, de taal van peuters. Yvonne geeft een voorbeeld: 'In het dans-thema De Appelloogst zijn we het ene moment overal appels aan het plukken en het volgende moment zijn we zelf de appels

die wiegen aan de bomen, om er vervolgens af te vallen en over de vloer te rollen. Bij de volgende rolwisseling zijn we wormen die zich door de appel heen bewegen.'

Peuters verplaatsen zich zonder na te denken in deze magische wereld. Zij bewegen en imiteren. Deze manier waarop kinderen tegen de wereld aankijken, vindt Yvonne het leukst aan haar werk. 'Ze zitten nog vol verwondering en de wereld is nog een groot magisch gebeuren. Dat ontroert mij.'

Lesprojecten worden voor drie maanden afgesproken, zodat kinderen in hun eigen tempo kunnen wennen. Bij het ene kind is dat na de tweede les, maar een ander heeft meer tijd nodig. 'Zo gaf ik les aan een jongetje dat zes weken lang huilend meedeed. Plots bedacht ik me dat het wellicht het volume kon zijn wat hem angstig maakte. Zonder muziek ging ik verder en hij stopte met huilen. De resterende lessen heb ik de muziek weer zachtjes aangezet en kwam hij helemaal tevoorschijn.'

Attributen

Instrumentale muziek en attributen spelen een belangrijke rol bij peuterdans. De sfeer van het dansverhaal wordt hiermee vormgegeven. Zo wordt elk onderdeel uit een thema onder-

steund door een ander muziekje. Dit kan klassieke muziek zijn, maar ook filmmuziek, folklore, deuntjes van de Efteling of muziek speciaal gecomponeerd voor kinderen. Yvonne kiest bewust voor instrumentale muziek omdat het kinderen meer ruimte geeft om hun eigen beeldende fantasie te creëren in plaats van dat ze worden geleid door de teksten van bijvoorbeeld Kabouter Plop of K3. >

Yvonne Dingjan

volgde de kunstacademie in Kampen, Parijs en Rotterdam. Ze geeft al 13 jaar danslessen aan peuters op kinderdagverblijven en biedt tevens introductie- en vervolgcursussen peuterdans voor pedagogisch medewerkers aan. Ze ontwikkelde ook de opleiding Peuterdansdocente, die op de BKK-lijst staat vermeld. Op het moment werkt Dingjan aan danscursussen voor volwassenen en kinderen met een verstandelijke beperking. Kijk voor meer informatie op www.peuterdans.nl en www.stichtingbkk.nl.

